

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Den 23 Augusti 1776. Fredagen. N:o 67.

Böteborgs Allehanda.

Utsått Spanien af d. 23 Jul. Sjöströffningen emellan Spanjorerna och Portugiserne wid Rio Grande d. 19 Febr., stadfastes än ytterligare genom flere bref. Så omtalas äfwen med wisshet de öfrige Portugisernes fördelar. Det förmenes at dese, som redan erhållit betydelige Spaniska Fästningar, med 14000 man, wäl öfwade troppar, ännu inbryta i Peru, hwilket Rike skal wara öpet och utan försvar.

Lisabon d. 16 Jul. Kongl. Ministrarne hålla dageliga Conferencer med Franska och Engelska Sändeboden, som förmodas angå twisfigheterna emellan oss och Spanien.

Genoa d. 26 Jul. 17 Krigsflottan utrustas i Toulon, hwilka jämte andra, till antalet 30, skola lemnas till Spaniens tjenst. I Barcelona och Carthagena, fortsättas Krigsrustningar med all iswer och skyndsämhet.

Paris d. 9 Aug. Wår Evoluions Escadre, som hittills kryssat på Portugisiska Kusten, är ankommen på högden af Brest, som förordisakar upmärksamhet. I Brest ligger 10 Orlogsflottan segelsfärdige.

Konstantinopel d. 6 Jul. På den oangenäma tidningen om Bagoras öfwergång, har följt en annan icke mindre, om Bagdads, hwilken Stad Gouverneuren Spanisk-Zade måst inrymma åt Persianerna. Man wet nu förwisso, at ibland de upfatte huswuden ej skal finnas Ali Dahers, Cheikens Sons af samma namn; men wäl hans Kiayas, eller Lieutenants. Ali håller sig ännu med sine troppar wid Jassa.

Warschau d. 7 Aug. Til föreskående Riksbag börja Landtboderna församlas. 7000 man Hserritare, och äfwen så många Preussare äro i beredskap at inrycka, om nödwändigheten fordrar. Inom 10 dygn stå Ryssarne i Lägret för Warschau.

Wien d. 7 Aug. Alla Talmänningar af Kejsertliga stammen tänka ädelt och stort. Hsrtz-Hertigen Maximilian wisade nyligen prof derpå, då han munstrade et wisst Regimente, och en gammal erfaren Soldat hwistade til sin Camerac, dock så högt at Prinsen hörde det, sågande: "Det är förargeligt, då gammalt och försaret folk skal lära exercera af Ynglingar". Prinsen lät sig ej märka; men efter slutad exercice, besatte han den murrande Krigsmannen, tillika med 3 andra stiga fram ur leder och göra samma exercice, som föregådt med hela Regimentet. Den gråhårige Soldaten gjorde sin sak oförlifneligen. "Det war din lycka, Min Gubbe, sade Prinsen, i det han wände sig til honom: här har Du 12 Ducater och hårefter skal Du wara Corporal; men tygla Din tunga en annan gång, som annars kunde bringa Dig uti ledsamhet".

Frankfurt am Mayn d. 9 Aug. Hans Majest Konungen af Sverige har öfwerstättat til Kejsarinnan Drottningen den mycket prögiga Phædon, hwilken en Swenskt Konstnär försärdigat, hwarjämte följde 8 st. Bländingar, gråe til färgen, såsom present til Kejsarinnan.

London d. 6 : 9 Aug. Man kan ännu ej säga med wisshet, om Gen. Congressen formelt förklarar Independencen; men otwisflagtigt skal det wara, at de fleste Colonierne besullmägtigt sine representanter at bringa den, så wäl som Alliansen

med främmande Magter till verkställighet. = Den Ger. Congressens senare steg, och Americanernes öfrige anskalter, till sitt försvar, har saknats underrättelse på längre tid. = Det berättas igenom bref ifrån Philadelphia, at committerade blifvet stic- kade till Genua at uplöpa Skepp; men Genuesaren tros vara för slug at ingå i sådan handel, hållt Angelika Krigsskepp kryssa både i Wedelhafvet och Strat. = Utom smärre fartyg, till stor myckenhet, som Americanerne bortsnappat, wåga de sig äf- wen på Krigsskeppen, och hafwa stulet et sådant, Minerva kallat, i sank wid Flo- rida. = Underhödd ifrån Främmande Magter, af Skepp, Materialer, Krut, Canoner, m. m. saknas icke för Americanen. = Den frugtaanswärde mannen General Lee com- menderar helt sakert i södra Colonierne emot Cornwallis och Clinton. = Stridande berättelser och bref gjöra, at ingen blir klok på, om Gen. Howe sådt, eller gifwet stryk wid Nya York. = I Virginien skal L. Dunmore, och i New York Gen. Was- hington, Putnam och Gates warer i fara at genom krut-anläggning glödra luftsprång. = Observations Escadren, som wärdt Hof utrustar, skal bestå af 10 Skepp af Linen, och 6 Fregatter. 4 Fregatter utrustas at beäcka Rödmannskeppen. = Wå en gång har man åter börjat tala om Fred med Colonierne, derom många äro så öfwerly- gade, at de wåjla det Freden innan Octobris början skal vara slutad. Grunden dertil är förborgad. = Lord Stormont kommer icke fort med sine andrag wid Fran- ska Hofwet.

Kiepen d. 10 Aug. En wått ägta Frugtsamhet är den, som en Husfru härstä- des ådagalagt, dymedelt at hon på 11 månader framöddt 5 barn, och på en gång dubbla twillingar. Det märkes, at hennes man war Knappmakare. Den 1 Sept. förl. är sect hon en son: d. 5 dennes, om astone, en s:n: d. 7 om astone en dot- ter, och samma aften före kl. 11, 2:ne söner. Alla 4 lefde, men ena sonen dödde dagen derpå. De öfrige 3:ne lefwa och äro döpte.

Stockholm d. 15 Aug. Det berättas, at Hans Kongl. Maj:ts, i nåder ut- nämnde Theol. Professorn, Doct. Hartman till Biskop öfwer Åbo Stife.

Marstrand d. 20 Aug. Med sista wåstl. storm äro många så In: s:m Utri- kes Skepp infomne har i hamnen, af Swenska, Angeliska, Tyfka och Danska, så at i går räknades större och mindre till et antal af 29.

Under samma swåra storm hade Skepparen Christian Klebs med sin Galeas, hemma och kommen ifrån Köningsberg, bestin. med Råg till Amsterdam, den olyc- kan, at, under det han sökte hamn wid Rari ingön, stöta så hårdt u. i Walleröfund, at Skeppet blef ganfka läckt, och han således nödsakad låta det reparera, innan resan kan fortsättas. Samma dag strandade wid Gullholmen Angeliska Skepparen Robert Crossbie med sin Bregantin Jean, kommen ifrån Petersburg, bestin. till Dublin med Järn, Lin och Hamp, och det så olyckl. at Fartyget straxt nedskunket så djupt i wat- net, at ganfka lilet af Maststopparne kan synas öfwer wättnet.

Ratten till måndagen, eller d. 19 dennes, drånkte sig härstädes Norr i hamnen, med fullt uplåt, Handelsberjenten ifrån Wimmerby, Peter Ryander, som siffl. No- vember kommer hit under Stadens fördrundte protection, sedan han sörut warer om dagen i Kyrkan, och på bordet i Kammaren lemnat efter sig et oförseglat bref till sin Fästems, wårdinnans dotter M. E. Holm. Han blef i går este middags updra- gen, af Chirurgen undersökt, och lärer i dag ransafning dårdöfwer hållas.

Forsättning af Anmärkn. rörande nödwändigheten och nyttan af Prästemöten.

(Se föreg. No 66.)

Barbariet herrskade öfwer alt. En Kyrkoherde uti Romeled wid Götha Luf blef samma år ihjälstruken af en dräng, som blifwet fördrömad deraf, at hans hant

stöttes af Presten från altaret ned på golvet, fastän han war fästeman och följde
 ortens sed den tiden, at i sådan qualite lägga hatten på altaret bredwid der Pre-
 sten stod. När dennes efterträdare i ämbetet afstod år 1533, stod Församlingen
 en tid ledig och utan Prest, til dess den måste uppsöka en Skrifwäre uti et annat
 Härad, som kunde läsa ur Postillen för dem. Några år derefter blef han werkeligen
 Prestwärd, hwilket dock ej kunde hindra, at han ju i miserabile ensaldighet förrätta-
 de ämbets sifflorna, til dess han ändtel. blef affatt år 1594, icke för det han war
 en olärd lärare, utan för et glistermåls stull på ålderdomen med en gammal färing
 af wärsta slaget, til stor förargelse uti Församlingen, som likwäl antog hans Son
 til sin hälsförjäre i stället och ätnödgdes äfwen med dennes arffsynd, jag menar, o-
 lunnighet, så länge han lefde, hela 32 åren. Sedan den tiden och ifrån år 1627
 hafwa Romeleds Inwånare blifwet allt mer och mer uplyste genom förståndiga och
 waksamme Herdar. Wißerligen stod det stått ett i Landet, förrän ärliga Prestemö-
 ten inrättades i Skisten. Men ännu war likwäl ingen allmän ordning derom ut-
 kommen, at i akt tagas lika öfwer allt. Hwar och en Biskop i sit Stift widtog så-
 dana inrättningar til studiernas utbredande ibland Presteskapet och god ordnings
 winnande ibland folket, som han efter sin insigt och tidens omständigheter trodde wa-
 ra de nyttigaste. Men, när Biskop Laur. Paulinus i Strengnäs war blifwen Er-
 ske-Biskop, förelade han för Upsala Stiftes Presteskap på mötet 1637, några för-
 fattningar rörande Prestemöten, som då blefwo enhälligt gillade, och han tillstyrkte
 sedermera, allwarligen och på ämbets wägnar, hela Nikers Clericie, at äfwen anta-
 ga dem och ställa sig dem til esterrättelse, i affigt på Guds Församlings uppbyggelse.
 Jag wil nu gifwa dem på Swenska, efter de äro skrifne på Latin.

(Fortsätt. e. a. g.)

Gå heborg. *) Ibland dem, af Swea Trogne undersätare, som med ägta nit och
 högtidlighet begå äminnelsen af Konungens och Miksens stora dag d. 19 Aug. 1772,
 utmärker sig ärligen Herr Stads-Segreuren Kollinius i Gdheborg på et, ej mindre
 ömt och rörande, än lysande sätt.

Första året efter nykännande, lät han gjuta sig fyra smärre Metall-Canoner
 med Inscription: Nils Kollinius den 19 Augusti 1773, minne af denna dag 1772.
 Allt sedan har man ifrån hans nära in wid Staden belagna gård, hört deras gall-
 ljudande röst wide omkring förtunna hans hjertans frögd öfwer samma dag, så of-
 ta i en infallet.

Han bjuder då til måltids, och undfagnar rikliga dem, som icke kunna bjuda
 honom åter, en hel flara fattiga män och awinnor. Han bjuder och någre befanta
 och wänner at dela med dem sin glädje. De Kongl. stälas drickas under Canoners
 lofsande flere omgångar. Divan för gården på en i dess äng liggande hög bergs-
 kulle, har han uprättat liksom en Elds-stod uti tri-angel, hwilkens flammor intaga
 skvarne, och gifwa et admirabelt utseende af et helt, i hus låga stående, berg. Dock
 han kommer härunder förnämligast ihog den hand, som styrer och styrkt Konungens
 hjerta, at söretaga och fullborda sit dräpeliga werk, at stifva Frid, Frälse och god
 Sämja. Kon. St. N. 92. Han börjar dersöre altid med Bön och Lof-sång at sy-
 slofatta sig och sine gäster, och affunges först hans egna utwalda Psalm N:o 111,
 same upläses derhos Hans Maj:ts Nådiga hjertrörande Tal til sitt församlade Mik-
 sens Ständer, sedan han förut gifwet tillänna ändamålet af gästernes sammankomst,
 med förmaning at frukta Gud och ära Konungen.

Herr Segreuren har och i år icke låtet sela af allt detta, såsom den gladaste pligt,
 han tror sig på den 19 Aug. åligga. Bewis härpå hafwa öfwer 140 Canonstott,

*) Inføres på begäran.

hvarnunder de Kongl. Skålarne blifwet druckne, och derefter Herrar Riffens Åbbé, Mess. Lånens Håbdinges, Wållof. Magistratens och Stadens wålgångs Skålar, 30 fattigas wåplågnung med heras, et i Nyu nu åter brinnande berg, länste de förut här bekrifne öfrike Solennire er, för tiden måndags framburit, så wäl inom som utom Staden.

Denne nu Ålberstegne Man har al id waret känd för et och samma sinne och bland dem som frivillige offer bära til sinom R. unng, och jag wet hans hjerla lågar, higre än hans brinnande berg, wid den ön lan: Lefwe Konungen! Gack min wån, eho du åst, och warde dig sammalunda, som denne i sin wåg rigtige Arcopagiten!

I Domkyrkan prädikar nästl. Söndag: Ottesfången, v. Past. Hr Hummel, Högmästan, Extr. Ord. Barastions Prädik. Hr Böcker, Aftonsfången, Stads-Commis. Hr Maa. Nordblom.

I Christina, eller Tyska Kyrkan, Högmästan, Hr Mag. Plate, Aftonsfången, Hr Kyrkoherden Müller.

I Garnisons Kyrkan, Högmästan, Hr Regiments Pastorn Grimbeck, Aftonsfången, Hr Mag. Lönnberg.

Inkommande Skeppare: Laur. Proudfoot och James Caw ifrån Perth, James M. Creeby ifr. Portferry, med Barlast. And. Gram ifr. New-Castel, med Stenkol. Wilh. Cathe och Swen P. Sundberg ifr. Mastrand, Peter Smi h ifr. Glasgow, William Fletcher ifr. London, med Barlast.

Den 20 Aug. lät en Handelsman arrestera sin dräng för stöld.

Samma dag blef en Comedie Actor arresterad, at enligt Lands-Höfd. Åmbet. bref afföras til Lund.

Kundgjörelser.

Å utmätte Kreatur, för obetalte Krono-utlagor bestående af Hästar, Kor, Qwigoor, Swin och Får, kommer Auction at hållas och förrättas d. 27 i denne månad på Kärra Gåstiswaregård och den 28 dito, på Dvillebåcken, som härmed kundgöres.

I början af sista. Maj månad, blefwo uti en ärlig mans hus på Kyrkogatan följande Böcker bokstulne, näml. Doctor Fresenius ifrån Tyska på Svenska Språket öfversatta Communion-Bok. Framl. Kyrkoh. wid Riddarholms Församlingen i Stockholm, Doct. Petterssons Dito, eller Mattwards Förhör. Bjurmans Wägwisare, jämte 2ne i boken inhästade Chartor öfwer Swea- och Götha Riken, samt Stor-Furstendömet Finland; och Doctor Ahasperi Friitsches lilla Bånebok, at ny- tja wid Morgon-Middag och Afton-stunderne. Euru man budet til at så säker kundskap om, i hvars hand dessa Böcker kunnat komma, har likwäl mödan så för ägaren, (hwats namn finnes teknadt främst i Böckerne) som flere des wänner til Dato waret förgåwes. Den förbenskul, som om dessa Böcker någon underrättelse lemna kan och tjuifwen upiäcka, har at genast undsä 6 Dal. Smt, enär den samma hos Utgifwaren af detta blad sig anmäler; och lofwar ägaren Böckerne igenlösa, om de någorstädes af tjuifwen, antingen kunna wara pantsatte eller sålde.

Et litet Silfver-skoppenne, är på Kronhusgatan borttapadt, det ägaren wil hafwa åter, om det är funnet, då det anmäles hos Hr Batall. Pred. Böcker.

Skulle någon hafwa gamla Takpannor at aflåta, anmodas han at gifwa det tillkänna hos Utgifwaren.

N:o 68 utkommer nästkommande Tid dag.